

จีนขยายโครงการปฏิรูปภาษีมูลค่าเพิ่มทั่วประเทศ

หนังสือพิมพ์ไชน่า เดลี (China Daily) ได้ตีพิมพ์ข่าวเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๖ เกี่ยวกับแผนการปฏิรูประบบภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value-added Tax) เพื่อทดแทนภาษีธุรกิจ (Business Tax) ทั่วประเทศในบางสาขานับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ โดยท่านหลี่ เค่อเฉียง (Li Keqiang) นายกรัฐมนตรีคนใหม่ ได้กล่าวระหว่างการประชุมคณะมนตรีแห่งรัฐ (State Council) หรือ “คณะรัฐมนตรี” ของจีนเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ ว่า รัฐบาลจีนจะขยายการดำเนินโครงการนำร่องดังกล่าวให้ครอบคลุมถึงธุรกิจในการอุตสาหกรรมวิทย์ ภาพยนตร์ และโทรทัศน์ รวมทั้งด้านการขนส่ง และบางสาขาบริการสมัยใหม่

นายหลิว ช่างซี (Liu Shangxi) รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยด้านการคลัง (Research Institute for Fiscal Science) ภายใต้กระทรวงการคลังจีน ยังประเมินว่า การเร่งขยายโครงการนำร่องดังกล่าวเป็นการส่งสัญญาณว่า รัฐบาลชุดปัจจุบันกำลังเร่งปฏิรูประบบภาษีของจีนให้เกิดเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง แม้ว่าเศรษฐกิจต้องเผชิญกับการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกก็ตาม

โดยที่ภาษีธุรกิจที่กำหนดใช้อยู่ในปัจจุบันจะไม่เป็นธรรมกับภาคธุรกิจ เพราะทำให้เกิดการต้องจ่ายภาษีซ้อน (Double Taxation) ทั้งที่ไม่เกิดรายได้ใด ๆ ส่งผลให้กิจการมีกำไรน้อยลงและผู้บริโภคต้องแบกรับภาระต้นทุนสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นในที่สุด ในทางกลับกัน การขยายกรอบของระบบ ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ดังกล่าวจะช่วยลดภาระภาษีและต้นทุนการดำเนินงานของกิจการจีนในปี ๒๕๕๖ ลงได้อย่างน้อย ๑๒๐,๐๐๐ ล้านหยวน โดยเฉพาะแก่กิจการขนาดเล็ก เศรษฐกิจบางท่านยังประเมินว่า มาตรการดังกล่าวจะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของจีนเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ๐.๕ การส่งออกเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ๐.๗ และการจ้างแรงงานอีก ๗๐๐,๐๐๐ ตำแหน่ง รวมทั้งยังจะช่วยสนับสนุนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและลดความแตกต่างเชิงนโยบายระหว่างภูมิภาคที่ใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจลง

นอกจากนี้ ท่านนายกรัฐมนตรีของจีนยังกล่าวว่า รัฐบาลยังจะพิจารณาจัดสรรสัดส่วนภาษีระหว่างรัฐบาลกลางและท้องถิ่นเสียใหม่ รวมทั้งจะขยายระบบภาษีดังกล่าวไปใช้ในบริการขนส่งทางรถไฟไปรษณีย์ และโทรคมนาคมในช่วงเวลาที่เหมาะสม ทั้งนี้ ภายใต้ระบบภาษีของจีนดังกล่าวในปัจจุบัน การเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มดำเนินการโดยหน่วยงานภาษีของส่วนกลาง และจัดแบ่งร้อยละ ๗๕ ของภาษีมูลค่าเพิ่มที่เรียก

เก็บได้นำส่งรัฐบาลกลาง และร้อยละ ๒๕ แก่รัฐบาลท้องถิ่น ขณะที่รายได้จากภาษีธุรกิจเป็นของรัฐบาลท้องถิ่นและคิดเป็นมากกว่า ๑ ใน ๓ ของรายได้ของรัฐบาลท้องถิ่น

อนึ่ง รัฐบาลจีนได้เริ่มทดลองใช้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่นครเซี่ยงไฮ้ (Shanghai) เป็นแห่งแรก นับแต่ต้นปี ๒๕๕๕ โดยกำหนดใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มแทนภาษีธุรกิจที่เรียกเก็บจากฐานรายได้รวมในบางอุตสาหกรรม เช่น การเรียกเก็บในอัตราร้อยละ ๑๑ กับภาคการขนส่ง และอัตราร้อยละ ๖ ในอุตสาหกรรมบริการสมัยใหม่ การวิจัยและพัฒนา ลอจิสติกส์ วัฒนธรรม การให้คำปรึกษา และบริการด้านเทคโนโลยี

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ คณะมนตรีแห่งรัฐของจีนได้มีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเริ่มโครงการนำร่องภาษีมูลค่าเพิ่ม พร้อมให้ข้อสังเกตว่า การดำเนินโครงการดังกล่าวควรจะขยายพื้นที่และครอบคลุมให้มากสาขาธุรกิจยิ่งขึ้นในปี ๒๕๕๖ ซึ่งในระหว่างเดือนสิงหาคม-ธันวาคม ๒๕๕๕ รัฐบาลจีนได้ขยายการดำเนินโครงการดังกล่าวไปยังพื้นที่ที่กว้างขวางและหลากหลายภาคธุรกิจมากขึ้น กล่าวคือ ขยายการดำเนินการออกไปยังอีก ๑๐ มหานคร/มณฑล/เขตพิเศษ ได้แก่ ปักกิ่ง (Beijing) เทียนจิน (Tianjin) เจียงซู (Jiangsu) เจ้อเจียง (Zhejiang) อันฮุย (Anhui) ฝูเจี้ยน (Fujian) หูเป่ย์ (Hubei) และกวางตุ้ง (Guangdong) รวมทั้งเซี่ยเหมิน (Xiamen) และเซินเจิ้น (Shenzhen) ซึ่งข้อมูลของกระทรวงการคลังจีนระบุว่า มาตรการดังกล่าวช่วยลดภาระภาษีแก่ภาคเอกชนในปี ๒๕๕๕ ได้ราว ๔๒,๖๐๐ ล้านหยวน

รัฐบาลจีนกำลังพยายามใช้การปรับระบบภาษี เพื่อ
ดึงเงินรายได้จากภาษีเข้าส่วนกลาง ลดเม็ดเงินของรัฐบาลท้องถิ่น
(ภายใต้นโยบายที่ต้องการดึงอำนาจกลับส่วนกลาง) และลดภาระ
ต้นทุนค่าใช้จ่ายของภาคเอกชนจีนเพื่อขยายการลงทุนและเพิ่มขีด
ความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ รวมทั้งขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ให้ขยายตัวต่อไป ... แต่หากสังเกตให้ดีจะพบว่า รายการธุรกิจบริการที่เริ่มใช้ในช่วงที่ผ่านมาและในอนาคต ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่เกือบผูกขาดโดยกิจการของรัฐแทบทั้งสิ้น ซึ่งนั่นหมายความว่ามาตรการนี้นอกจากจะเป็นการใช้ “อัฐยายซื้อขนมยาย” แล้ว ยังเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกิจการของรัฐในตลาดจีนไปในตัว ...

รวบรวมและเรียบเรียงโดย

ดร. ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร

อัครราชทูต (ฝ่ายการพาณิชย์) ณ กรุงปักกิ่ง

สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง

๑๖ เมษายน ๒๕๕๕